

Світлана Підлужна,

викладач

Української медичної стоматологічної академії

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У СУЧАСНОМУ ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Анатомія людини є першою і основною медичною дисципліною на початковому етапі навчання. Відомо, що ще Гіппократ вважав анатомію першоосновою медицини.

В наш час у вищій медичній школі стоїть питання розробки оптимальних способів навчання, що гарантують формування у студентів більш глибоких знань, які дозволять їм якісно виконувати професійну діяльність лікаря широкого профілю. На сучасному етапі розвитку вищої школи першочерговою є проблема покращення якості поліпшення якості спеціалістів, що випускаються. Введення нових освітніх стандартів передбачає перехід до компетентнісно-орієнтованої освіти, коли в результаті інтегрування понять знання-розуміння-навички формуються здатність і готовність до професійної діяльності, що позначаються як компетенції.

Анатомія, як відомо, включає величезну кількість інформації і вимагає від викладачів нових серйозних методологічних підходів, які допомагають студентам краще засвоїти предмет. Ще в минулому столітті П.Ф. Лесгафт ставив завданням викладача «вчити мислячої, думаючої анатомії». У сучасному викладанні анатомії людини увага студентів має бути націлена на вивчення прикладної анатомії, на клінічну спрямованість значущості досліджуваних структур, що важливо в загальній практиці лікаря. Анатомію найдоцільніше викладати і вивчати в контексті акценту на структури і функції в широкому діапазоні мінливості норми і у зв'язку з патологією. На кафедрі анатомії починається життя кожного майбутнього медика. На першому курсі медичного вузу в першому семестрі анатомія людини – єдина медична дисципліна, де студенти починають вивчати послідовно і ґрунтовно всі тонкощі будови людського тіла, але не тільки отримують фундаментальні знання, а й долучаються до медицини в цілому, засвоюють правила дисципліни в медичних установах, форму одягу, поведінки тощо.

Провідним принципом у процесі вивчення анатомії людини є принцип наочності. Змістовною стороною процесу навчання в анатомії, як ні в жодній іншій дисципліні, є наочність викладання [1].

Посиленню візуально-чуттєвого сприйняття приватних розділів анатомії багато в чому сприяє препарування студентами анатомічного матеріалу під керівництвом викладача у позанавчальний час. Однак життя привносить в процес навчання нові чинники, які змінюють викладання анатомії. Через скорочення часу, відведеного на вивчення анатомії, в останні роки зменшилися години для вивчення анатомії шляхом рутинного препарування. У багатьох вузах відмовилися від розтину людського тіла, і студенти вивчають анатомію на вологих препаратах, пластинованих трупах, на муляжах і макетах. Але не можна не погодитися, що саме препарування трупного матеріалу – найкращий спосіб вивчити тривимірну анатомію тіла людини. Це навчально-дослідний процес, який дає студентам перше передклінічне мислення і розвиває першу мануальну чутливість, орієнтує їх в інструментарії та вчить правильно ним користуватися, що необхідно буде їм на старших курсах і надалі – в професійній діяльності. В анатомії традиційно використовуються відтворення попереднього рівня знань (у вигляді усного опитування, тестових питань), пояснення і демонстрація практичних навичок на препаратах, самостійна робота студента тощо. Але передача готових знань від викладача студенту та відтворення їх не відповідає сучасним завданням освіти. Сучасні аудіовізуальні технічні засоби навчання, мультимедійні комплекси, інтерактивні дошки та інтерактивні столи – "Anatomagetable" (система візуалізації анатомії людини, виконана у вигляді операційного столу з сенсорною інтерактивною поверхнею) є важливими інструментами, що допомагають студентам оперативно опанувати знання з анатомії людини. Однак ці кошти допомагають отримувати навчальну інформацію, але не замінюють натуральні препарати.

Література

1. Сгибнева Н. В., Кварацхелия А. Г., Гундарова О. П., Маслов Н. В. Некоторые аспекты преподавания анатомии человека на современном этапе. *Журнал анатомии и гистопатологии*. 2014. Т. 3, № 2. С. 64–67.